

Školní vzdělávací program družiny a klubu

**SVOBODNÁ
ŠKOLA
PŘEROV**

OBSAH

Identifikace školní družiny (ŠD) a klubu (ŠK)	2
Charakteristika školní družiny (ŠD) a klubu (ŠK)	2
Provoz školní družiny a klubu:	2
Velikost a vnitřní organizace školní družiny a klubu, časový rámec vzdělávání	3
Prostorové a materiální podmínky školní družiny a klubu	3
Ekonomické podmínky školní družiny a klubu	3
Personální podmínky školní družiny a klubu	4
Cíle vzdělávání a zaměření školní družiny a klubu	4
Klíčové kompetence rozvíjené ve školní družině a klubu	5
Témata z ŠVP školy, která jsou součástí vzdělávacího programu školní družiny a klubu	6
Délka vzdělávání	9
Formy vzdělávání	9
Pravidelná činnost	9
Příležitostná činnost	9
Obsah vzdělávání	10
Podmínky přijímání, průběhu a ukončení vzdělávání včetně podmínek pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	10
Stanovení podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví žáků	10

Svobodná škola Přerov - základní škola, s.r.o

1. Identifikace školní družiny (ŠD) a klubu (ŠK)

Adresa:	Svobodná škola Přerov - základní škola, s.r.o
Sídlo firmy:	nám. T. G. Masaryka 225/14, 750 02 Přerov I-Město
Místo poskytování vzdělávání:	nám. T. G. Masaryka 225/14, 750 02 Přerov I-Město
IZO školní družiny:	181126974
IZO školního klubu:	181126982
Zřizovatel:	Mgr. Michal Vodička
Ředitel školy:	Mgr. Michal Vodička
Název programu:	Hrou ke svobodě

2. Charakteristika školní družiny (ŠD) a klubu (ŠK)

2.1. Provoz školní družiny a klubu:

Ranní provoz: 7:00 - 8:30

Odpolední provoz: 12:15 - 16:00

Telefon: +420 704 971 692

E-mail: druzina@svobodnaskolaprerov.cz

Školní družinu (ŠD) navštěvují žáci 1. – 9. ročníku, školní klub (ŠK) žáci 6. – 9. ročníku. Možnost využití je v době před a po vyučování. Prostor se snaží o vytvoření místa pro odpočinek žáků, rozvoj zájmů a efektivní využití volného času (aktivní, tvořivé, sportovní apod.). Činnosti vychází z pedagogiky volného času. Dává také prostor pro komunikaci mezi dětmi navzájem, rodiči a průvodci.

2.2. Velikost a vnitřní organizace školní družiny a klubu, časový rámec vzdělávání

Školní družina a klub je součástí základní školy a nachází se v budově školy. Tvoří ji dvě oddělení. Za vhodného počasí využívá družina i klub prostor zahrady školy.

Maximální kapacita družiny je 60 žáků, kapacita klubu je 10 žáků. Jednotlivá oddělení jsou věkově smíšená. Svou činnost vykonává každodenně v závislosti na rozvrhu základní školy pro příslušný školní rok.

Ranní provoz začíná v 7.00 a trvá do začátku vyučování, tedy do 8.30. Odpolední provoz družiny i klubu je od 12.15 do 16 hodin. Podle aktuální poptávky daného školního roku realizuje ŠD a ŠK výukové bloky zaměřené na prevenci sociálně patologických jevů. To se snaží docílit pomocí volnočasových aktivit zaměřené na fyzickou, psychickou, sociální a kognitivní stránku žáka. Nabízí aktivity z oblasti vědecko-technické, jazykové, rukodělné a umělecké aktivity (např. Science, Cesty do přírody, IT a robotika, tvoření, modelaření, deskovky a logika, konverzace v ČJ i AJ, procvičování jemné i hrubé motoriky,...). Vzdělávací hodina v klubu má 60 minut.

2.3. Prostorové a materiální podmínky školní družiny a klubu

Pro svoji činnost školní družina a klub využívají zejména 2 místnosti. Obě oddělení se nacházejí v místnosti školy. Obě oddělení se nachází ve třídě, která dopoledne slouží k běžné výuce. Místnosti jsou vybaveny a uzpůsobeny odpolednímu provozu školní družiny a klubu. Dále lze využívat prostory knihovny, dílny a dalších prostor školy.

Vybavení místností odpovídá činnostem a aktivitám školní družiny a klubu. K odpočinku slouží hrací koutky, vaky a koberečky. Žáci mají dále k dispozici společenské hry, dětské knihy, stavebnice a další potřeby pro zájmovou činnost. K pohybovým aktivitám žáků slouží školní zahrada.

2.4. Ekonomické podmínky školní družiny a klubu

Úplata za využívání školní družiny a klubu je součástí školného.

2.5. Personální podmínky školní družiny a klubu

Organizace školní družiny a klubu je stanovena podle § 10 vyhlášky č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání. Vychovatelé pracují pod vedením jednoho hlavního vychovatele. Jejich činnost je zaměřená na podporu rozvoje osobnosti žáků, jejich zájmů, znalostí a tvořivých schopností.

3. Cíle vzdělávání a zaměření školní družiny a klubu

- Při práci s dětmi se zaměřujeme na poskytování smysluplné zpětné vazby s cílem posílit vnitřní motivaci dítěte. Umožňujeme dětem přebírat zodpovědnost za organizování jejich času v družině a při výběru kroužků. Objevujeme s nimi jejich silné stránky a zájmy a podporujeme je v jejich rozvoji.
- Velký důraz klademe na budování dobrého klimatu ve škole, potažmo ve ŠD a v ŠK. ŠD a ŠK je prostor, kde spolu děti tráví čas napříč věkovou skupinou školy a nabízí denně prostor ke kooperaci a podpoře v rámci této skupiny.
- Při tvorbě programu ŠD a ŠK vycházíme ze ŠVP školy.
- Na provozu ŠD a ŠK se aktivně podílejí i někteří pedagogičtí pracovníci/průvodci, kteří zajišťují i výuku.

4. Klíčové kompetence rozvíjené ve školní družině a klubu

Kompetence k učení

Žák se učí s chutí, snaží se dokončit započatou práci, kriticky hodnotí své výkony, klade si otázky a hledá na ně odpovědi.

Kompetence k řešení problémů

Učí se problém pochopit, přemýšlí o příčinách, plánuje řešení, hledá různé způsoby řešení, chápe, že vyhýbání se problémům nevede k cíli, je iniciativní v řešení.

Kompetence komunikativní

Žák umí vyjadřovat své názory, zapojuje se do diskuse, respektuje názory druhých a snaží se rozpoznávat vhodné a nevhodné chování, využívá osvojené základy slušného chování.

Kompetence sociální

Učí se plánovat, organizovat, řídit a hodnotit, samostatně rozhoduje o svých činech, rozpozná vhodné a nevhodné chování, dokáže se prosadit, podřídit i přijmout kompromis.

Kompetence občanské

Žák rozpozná nespravedlnost, agresivitu, šikanu a umí vhodným způsobem na tyto projevy reagovat.

Kompetence pracovní

Váží si práce své i ostatních, dodržuje pořádek, dbá na bezpečnost práce, snaží se být ohleduplný k přírodě.

Kompetence k trávení volného času

Žák se učí smysluplně trávit svůj volný čas, rozvíjí své zájmy v organizovaných nebo individuálních činnostech, umí odmítnout patologické projevy.

5. Témata z ŠVP školy, která jsou součástí vzdělávacího programu školní družiny a klubu

Anglický jazyk: rozvoj anglického jazyka v běžném/reálném životě školy a dítěte – anglicky mluvící průvodce tráví čas s dětmi při volné hře či v přírodě.

Svět v souvislostech: fyzickou zdatnost a odolnost dětí rozvíjíme na sportovních kroužcích a při pobytu v přírodě a při aktivitách ze zážitkové pedagogiky spojených s reflexí a zobecněním prožitků z her a dalších aktivit. V rámci ŠD a ŠK se zaměřujeme na rozvoj soužití v komunitě, na rozvoj komunikačních technik, na schopnost zvládat krizové situace a řešení konfliktů, podporu pracovních návyků, pomocí zážitkové pedagogiky se zaměřujeme na rozvoj kreativity a inovativního myšlení.

Čtení a psaní: čtení, porozumění textu: rozvíjíme jednak v jednotlivých kroužcích v rámci jejich náplně (zadání aktivit, obsah aktivit atp.), dále mají v rámci volné hry děti k dispozici výběr čtiva ze školní knihovny. Knížky mohou číst samy nebo mohou požádat pracovníky ŠD a ŠK o předčítání.

Člověk a příroda: pobyt v přírodě, hodnota přírody, šetrné chování k přírodě, ekologie, přírodní prostředí. Pobyt v přírodě a její poznávání je jedním ze základních pilířů ŠD. Při častém pobytu venku děti ve ŠD a ŠK poznávají přírodu všemi smysly. Volná hra se nabídkově realizuje za příznivého počasí pravidelně každý den také venku, převážně v areálu školy. Okolí školy využíváme také pro další vhodné aktivity.

Environmentální výchova: je stálou součástí aktivit ŠD a ŠK odehrávajících se v areálu školní zahrady a hřiště. Jedná se o pravidelný pobyt venku s budováním vztahu ke stromům a keřům na pozemku i k prostoru zahrady jako celku s cílem získat pocit spoluvlastnictví a odpovědnosti za bezprostřední okolí školy. Kromě toho vedeme děti k environmentálním vědomostem a postojům formou obecných aktivit - třídíme odpad, sbíráme odpad v přírodě.

Kreativita: rozvoj kreativity je jedním z dalších základních pilířů ŠD a ŠK. Při práci na tematických kroužcích ale i při volné hře mají děti velkou možnost přinášet vlastní nápady, posuzovat jejich možnosti naplnění a přenášet je do reality. Zároveň zařazujeme hry i aktivity na rozvoj tvořivosti.

Tělesná výchova: probíhá ve ŠD a v ŠK formou sportovních kroužků nebo při volné hře výběrem sportovních aktivit. Zaměřujeme pozornost na rozvoj fyzické zdatnosti, podpory principu fair play a schopnosti spolupráce. Klademe důraz na tělesný pohyb jako nástroj psychohygieny a prostředek prevence sociálně patologických jevů a nástroj zvýšení fyzického zdraví.

Základní podmínky života: děti ŠD a ŠK si při častých pobytech v přírodě uvědomují sepětí člověka s přírodou a svoji závislost na základních přírodních podmínkách.

Osobnostní a sociální výchova: je dalším základním pilířem ŠD a ŠK. Děti ve ŠD a v ŠK rozvíjejí svou osobnost a tříbí své sociální schopnosti v podstatě při každé činnosti. Volná hra v družině je naplněná interakcemi dětí napříč věkovým spektrem, které se volně sdružují ke svým vlastním kreativním aktivitám, ke společenským hrám, sportování, ke společným tvůrčím výkonům. K rozvoji osobnosti přispívají také všechny tematické kroužky.

Sebepoznání a sebepojetí: děti ve ŠD a v ŠK rozvíjejí sebepoznání jak ve stabilních skupinách vytvářených k jednotlivým kroužkům, tak v náhodných skupinkách k ad hoc aktivitám prostřednictvím rozličných sociálních interakcí. Využíváme principy zážitkové pedagogiky pro sebepoznání žáků i pro rozvoj dobrých vztahů (např. evaluace dodržování společně vyjednaných pravidel a jejich význam pro společné soužití). Děti se učí reflektovat svoji práci i svoje interakce s druhými lidmi.

Seberegulace a sebeorganizace: děti ve ŠD a v ŠK mají příležitost vybírat si, jakému tematickému kroužku se budou věnovat. Při samostatné či skupinové práci v kroužku se učí plánovat, dosahovat dílčích cílů a hodnotit výstupy svojí práce.

Psychohygienu: děti a pracovníci ŠD a ŠK se učí spolu komunikovat tak, aby vytvářeli bezpečné prostředí a předcházeli zbytečným stresovým situacím. Dbáme také na střídání práce v kroužcích a odpočinku, střídání různých druhů činností. Děti se tak principy psychohygieny učí v praxi. Zároveň do výuky zařazujeme práci na konkrétních dovednostech potřebných při zvládnutí stresových situací (sebevědomí a sebepojetí, zdravá komunikace, kooperace na tvorbě bezpečného prostředí).

Poznávání lidí: děti v ŠD a v ŠK mají možnost poznávat a sdílet zkušenosti lidí s různými tematickými zaměřeními.

Mezilidské vztahy: při společné práci na kroužcích ŠD a ŠK i při dalších aktivitách ŠD a ŠK zařazujeme použití metod zážitkové pedagogiky, ve škole i při výjezdech zařazujeme aktivity a hry zaměřené na vztahy mezi dětmi. Podporujeme společnou práci, vzájemnou pomoc a vrstevnické učení.

Komunikace: děti se ve ŠD a v ŠK učí efektivní, asertivní, nenásilné komunikaci, které se věnujeme napříč všemi vzdělávacími oblastmi - hlavně praktickým používáním při běžných denních situacích či při reflexi proběhlých aktivit. Zároveň se děti setkávají i s různými technikami a cvičením na rozvoj různých aspektů mezilidské komunikace.

Kooperace a kompetice: děti spolupracují ve stálých skupinách tematických kroužků i v nahodilých skupinkách k jednotlivým aktivitám, se učí přinášet vlastní nápady, respektovat názory druhých, navazovat na myšlenky spolužáků. Reflektují svoji roli ve skupině.

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti: děti ve ŠD a v ŠK směřují ke studijní a pracovní autonomii a k tomu, aby byly schopny reagovat na problémy vzniklé při společné či individuální práci. Pracovníci ŠD a ŠK jim vytvářejí bezpečné prostředí a nabízejí jim pomoc tak, aby míra zodpovědnosti kladená na dítě, odpovídala jeho možnostem a nabízela mu možnost adekvátního seberozvoje.

Hodnoty, postoje, praktická etika: ve ŠD a v ŠK rozvíjíme chápání společenských i environmentálních hodnot a postojů formou všech typů aktivit. Ve ŠD a v ŠK je prostor pro reflexi a analýzu vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich uplatňování v mezilidských situacích. Klademe větší důraz na společnou práci než na soutěživost a srovnávání dětí, a rozvíjíme tak pomáhající a prosociální chování.

6. Délka vzdělávání

Délka vzdělávání pro ŠD a ŠK je stanovena na dobu jednoho školního roku. Během této doby projde dítě všechny okruhy činností družinou vyměřené a přiblíží se tak co nejvíce cílům výchovně-vzdělávací činnosti. Školní družina plní výchovně-vzdělávací činnost formou sportovně-rekreační činnosti, odpočinku, zájmovou činností a také přípravou na vyučování.

7. Formy vzdělávání

7.1. Pravidelná činnost

Je dána týdenní skladbou a představuje tyto aktivity:

- Sportovní a rekreační činnost na školní zahradě
- Výtvarná a pracovní činnost.
- Esteticko-výchovná činnosti – rozvoj jemné motoriky, vyprávění, společné hry apod.
- Dramatizace, osvojování základů společenského chování
- Příprava na vyučování
- Prohlubování znalostí o přírodě – hry v přírodě, práce s knihou apod.

7.2. Příležitostná činnost

Je to výchovná, vzdělávací a zájmová činnost organizovaná nepravidelně dle možností ŠD a ŠK, zahrnuje širokou nabídku pestrých činností a aktivit, jež nejsou organizovány jako trvalé nebo pravidelně se opakující akce nebo činnosti a jsou určeny širokému okruhu zájemců. Zahrnuje například souhrn činností k zajištění nácviku programu na školní besídky, výrobu dárků pro předškoláky k zápisu, vyrábění výrobků na jarmark apod.

7.3. Spontánní činnost

Je určena co nejširšímu okruhu zájemců. Zahrnuje například volné hry v přírodě, na školní zahradě, v areálu školy, ale i hry se stavebnicemi, využití stolních i deskových her apod. V ŠD i ŠK je kladen velký důraz na volnou hru jako nástroj k rozvoji klíčových kompetencí.

8. Obsah vzdělávání

Školní družina a klub společně se školou zajišťují komplexní působení na žáky. Umožňují zajímavě a užitečně trávit volný čas v době před a po vyučování. Poskytuje žákům dostatek prostoru pro odpočinek po náročné práci ve školním vyučování. Učí žáky aktivně trávit volný čas, udržovat jak fyzické, tak duševní zdraví. Pomáhá žákům uplatnit nejen své zájmy, ale i potřeby.

9. Podmínky přijímání, průběhu a ukončení vzdělávání včetně podmínek pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Podmínkou přijetí je řádně vyplněný zápisový lístek a podepsaná smlouva o vzdělávání. Nejvyšší počet účastníků je 30 na jedno oddělení, v případě velkého zájmu mají přednost žáci 1. – 6. ročníku. Pobyt žáků ve družině či klubu končí odchodem domů s rodiči nebo samostatně podle vyplněného zápisového lístku. Odhlášení žáka je v průběhu školního roku možné, a to pouze písemnou formou.

Vychovatelé školní družiny a klubu jsou povinni při jednotlivých činnostech respektovat individuální i věkové zvláštnosti jednotlivých žáků, včetně specifických vzdělávacích potřeb. Nadaným žákům jsou nabízeny rozvojové, motivační a činnostní aktivity pro naplnění volného času těchto žáků ve spolupráci s programem ZŠ.

10. Stanovení podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví žáků

Školní družina a klub zajišťují bezpečnost fyzickou, sociální a emocionální. Vytváří zázemí pro zdravý rozvoj žáků a bezpečné prostředí, aby se zde všichni mohli cítit dobře. Volí vhodnou strukturu režimu pro žáky ve školní družině, klubu a stanovuje vhodný stravovací a pitný režim. Bezpečnost ve všech využívaných prostorách je zajištěna: Řádem ŠD a ŠK. V dalších prostorách školy se žáci řídí pokyny pedagogických a provozních pracovníků a řády odborných pracoven.

V Přerově dne 1. 9. 2022

.....

Mgr. Michal Vodička, ředitel školy